

Integrering av svenska språket och entreprenörskap på Keuda

Hur började projektet?

Efter examen i bagaget tar en yrkesstuderande nästa steg i sin karriärutveckling antingen i arbetslivet eller i studierna på tredje stadiet. Ekon från båda hållen förstärker den för varje svensklärare klara uppfattningen om att kunskaperna i svenska språket måste förbättras. De bristfälliga kunskaperna i svenska är ändå inte de studerandenas fel. De flesta yrkesstuderande har bara en kurs i svenska bortsett från merkonomerna som har lite mera svenska i sina yrkesstudier. Som på beställning erbjöd Keuda för några år sedan en resurs för att experimentera kring möjligheterna att integrera språk och yrkesämnen. Detta ledde till ett intensivt samarbete mellan svensklärare **Tiina Halonen** och yrkeslärare i entreprenörskap **Mia Kilpinen** som tillsammans bildar radarparet TiiMi. Merkonomstuderandena har möjlighet att välja entreprenörskap som kompetensområde inom sin examen och examensdelen genomförs med hjälp av programmet *Ett år som företagare* där studerandena grundar och driver ett företag under ett läsår. Vi lärare hämtade ytterligare inspiration från UF-mässan i Stockholm och besökte Åbo yrkesinstitut för att bekanta oss med deras sätt att erbjuda företagastudier. Därefter körde vi igång med Integreringsprojektet som har pågått nu i sju år.

Hur arbetar vi?

Det var klart från början att vi skulle planera undervisningen, tre timmar i veckan, tillsammans. Det finns alltid två lärare i klassrummet. För att möjliggöra detta gav arbetsgivaren en resurs vilket vi var tacksamma för. Den innehållsmässiga utgångspunkten var naturligtvis examensdelen *Planering av företagsverksamhet* men därtill kunde studerandena avlägga en valfri kurs i svenska. Sedan satte vi oss ner och började planera hur svenskan kan vävas in i undervisningen. Det är en stor fördel att nästan allt material finns tillgängligt på svenska, t.ex. *Starta eget – guide för blivande företagare*. Det måste ändå bearbetas för att anpassas för studerande som läser svenska som andra språk. Svenska nu har också lämpligt material för detta ändamål. Case-metoden d.v.s. att ta

verkliga exempel från affärsvärlden används mycket i merkantila studier och det finns en stor mängd berättelser och filmer som man kan dra nytta av. Med tanke på vilket språkligt kunnande en entreprenör kan behöva är det lätt att lista upp övningsuppgifter i att skapa en skriftlig och muntlig företagspresentation, reklam, prislistor, inlägg på sociala medier, e-post och förbereda sig inför besök och evenemang. Vi kryddar undervisningen med svenska språket när det passar ihop med temat. Som inlärningsplattform har vi *Pinja* där de svenska uppgifterna är märkta med svenska flaggan. I integreringen måste lärarna alltid definiera tydligt mål för lektionen och kolla att alla hänger med när man övergår från en uppgift till en annan, speciellt då när man använder digitala hjälpmedel. I slutet av lektionen kan man kolla inlärningsresultaten med hjälp av ”en utgångsbiljett” och be studerandena att berätta eller skriva på en papperslapp vad de har lärt sig.

Exempel på en berättelse: Fjällräven

Katso Brand it UF:n pitchaus ja tutki sen rakennetta. Kirjoita ylös vaiheet ranskalaisin viivoiin.

Sanastotukea videoon - silmäile läpi ennen katselua

Katso Brand it UF:n pitchaus ja täydennä puuttuvat sanat ruotsiksi.

Brand it UF-videotehtävän ratkaisu

Läs fakta om hisspitch och ett exempel

Ibland är de svenska uppgifterna sådana som kräver lite mera tid men oftast räcker det med att strö några enstaka svenska ord över inlärningsuppgiften. Alldeles i början av kursen kan studerandena t.ex. kolla vilka affärsidéer de svenska UF-företagarna har på adressen [Ung_Foretagsamhet \(ungforetagsamhet.se\)](http://Ung_Foretagsamhet_(ungforetagsamhet.se)). Vi har exempelvis bitt studerandena från en svenskspråkig yrkesskola kommentera UF-företagens FB- och IG-inlägg. Man får öva på att besvara en fråga eller en komplimang eller att hantera ett klagomål. En eller två frågor kan dyka upp i en uppgift som annars görs på finska som i skärmbilden nedan.

Mitä laskelmia tehdään rahoitusta järjesteittäessä?

Varifrån kan företagaren få finansiering?

Mitä tarkoittaa rahoituksen korko?

Gäster, studiebesök och evenemang

Det är alltid bättre om någon utomstående aktör kommer på besök och berättar vilken betydelse svenskan har i arbetslivet. Det krävs många e-postmeddelanden och telefonsamtal för att få dessa besök ordnade. Vi har haft entreprenörer, UF-alumner och språkambassadörer som alltid lyckats bidra med ett mycket interaktivt besök. Det förutsätter att frågorna förbereds tillsammans med lärarna. Vi brukar ansöka om bidrag hos olika fonder vars stipendier möjliggör t.ex. företagsbesök eller studieresor. Vi har några gånger gjort tre dagar långa studieresor till Stockholm med ett mångsidigt program. För att få komma med ska de UF-studerandena skriva ett motivationsbrev. De deltar aktivt i planeringen av besöksprogrammet, läser en bok där händelserna sker i Stockholm, fungerar som värdar och värdinnor under besöksmålen samt skriver en reserapport.

Keuda har långa traditioner i att ordna evenemang kring svenskundervisningen. Det kan gälla teaterbesök, föreläsningar eller Lucia. I varje tillställning ställer UF-studerande sina företagspresentationer ut. Vi har täta kontakter med Svenskbäckaskolan som är en svenskspråkig lågstadieskola i Kervo. Skolan kommer gärna på besök och deltar i verkstäder som våra studerande ordnar. UF-studerande medverkar förstås alltid och senast ordnade de två aktiviteter med anknytning till affärsverksamhet: "Vilket ord passar inte in?" och "Ordna replikerna i säljsamtalet i rätt ordning." Också andra utbildningsbranscher deltog. T.ex. presenterade it-studerande en robot för skolelever och turismstuderande handledde en lek. Här vill vi påpeka att studerandena alltid måste få klara skriftliga instruktioner via alla möjliga kanaler och möjligheten att öva på sina repliker ordentligt i förväg. Arbetsbördan för lärarna kan se ganska stor ut men nyttan är att man kan upprepa samma plan om och om igen när man en gång har genomfört den.

Yrkeslärarens roll

Vis sidan av svenskläraren handleder, hjälper, sporrar och stöttar yrkesläraren även i svenskan. Hen visar ett gott exempel och betonar den positiva inställningen till språkinläringen. Yrkesläraren är "erfarenhetsexpert" som bjuder sig själv och skäms inte över att tala "rallysvenska". För studeranden är det mycket betydelsefullt hur en lärare talar om ett visst ämne. Ett läroämne utsluter inte en annan. Är inte vi alla på sätt och vis lärare i t.ex. modersmål eller även i matematik?

Utmaningar

Studerandenas utgångsnivå är som bekant varierande. Många av dem behöver särskilt stöd. Vi jobbar mycket med motivation och försöker få de studerandena att inse att man faktiskt kan påverka motivationen. Skyller man på motivationsbrist kan man lätt förbise den verkliga orsaken till svårigheterna. Det är klart att anknytningen till det egna yrket höjer motivationen. Man behöver ändå inte frossa i sig allt som serveras i buffén utan man kan nöja sig med färre rätter i små portioner.

Det tar mycket tid att planera och att komma överens om tidtabellerna. Ibland får man vänta en tid innan samarbetspartner svarar. Bearbetningen av materialet och uppgifterna behöver tid och ändå inspirerar de kanske inte alla studerande. Läsordningen är inte heller alltid så flexibel. Dessutom förutsätter studiebesök och -resor finansiering och ansökningar och rapporter kräver sin tid.

Framgång och glädjekällor

När yrkesstudierna är på slutrakan vaknar många till och vill förbättra kunnandet för att klara sig med studierna på tredje stadiet. Någon kommer kanske ihåg historien om en intressant gäst, blir inspirerad och vågar stiga ut ur trygghetszonen. Varje studerande är nöjd med att det alltid finns två lärare till deras förfogande. Självkänslan förstärks när man får positiva erfarenheter. "Först var det spännande men om en stund var det lättare", beskriver en studerande i kursresponsen. "Det är kiva att få omväxling i normala skoldagar och att få träffa nya människor", säger en annan.

De nya examensgrunderna för affärsverksamhet träder i kraft på hösten. Vi får troligen tacka SRO och SUKOL för utlåtandena eftersom det finns mera språk i den nya läroplanen än i den nuvarande. Det lönar sig att kolla e-grunderna. Varför inte integrera svenska i form av en valfri kurs? Det är snyggt att kunna svenska! ■

